# РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

23 декември 2009 година *

По дело C-403/09 PPU

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание членове 68 ЕО и 234 ЕО от Višje sodišče v Mariboru (Словения) с акт от 19 октомври 2009 г., постъпило в Съда на 20 октомври 2009 г., в производството, образувано по инициатива на

**Jasna Detiček**

срещу

**Maurizio Sgueglia**

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н K. Lenaerts, председател на състав, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н E. Juhász, г-н J. Malenovský (докладчик) и г-н D. Šváby, съдии,

* Език на производството: словенски.

генерален адвокат: г-н Y. Bot,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид искането на запитващата юрисдикция от 19 октомври 2009 г., постъпило в Съда на 20 октомври 2009 г., преюдициалното запитване да се разгледа по реда на спешното производство в съответствие с член 104б от Процедурния правилник,

предвид решението от 27 октомври 2009 г. на трети състав да уважи споменатото искане,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 7 декември 2009 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за г-жа Detiček, от г-н B. Žibret, odvetnik,

— за г-н Sgueglia, от г-н L. Varanelli, odvetnik,

— за словенското правителство, от г-жа N. Aleš Verdir, в качеството на представител,

— за чешкото правителство, от г-н M. Smolek, в качеството на представител,

— за германското правителство, от г-жа J. Kemper, в качеството на представител,

— за френското правителство, от г-жа B. Beaupère-Manokha, в качеството на представител,

— за италианското правителство, от г-жа I. Bruni, в качеството на представител, подпомагана от г-н F. Arena, avvocato dello Stato,

— за латвийското правителство, от г-жа K. Drevina, в качеството на представител,

— за полското правителство, от г-н M. Arciszewski, в качеството на представител,

— за Комисията на Европейските общности от г-жа A.-M. Rouchaud-Joët и г-н M. Žebre, в качеството на представители,

след изслушване на генералния адвокат

постанови настоящото

## Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 20 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-жа Detiček и г-н Sgueglia по повод правото на упражняване на родителските права над дъщеря им Antonella.

## Правна уредба

*Общностната правна уредба*

3 Текстът на съображение 12 от Регламент № 2201/2003 е следният:

„Основанията за определяне на компетентността по делата за родителската отговорност, [установени с настоящия регламент], са оформени в светлината на най-добрия интерес на детето и особено на критерия на близостта. Това означава, че компетентността на първо място трябва да [принадлежи на

съдилищата на] държавата членка на обичайното пребиваване на детето, освен в някой случаи на промяна на пребиваването на детето по силата на споразумения между носителите на родителската отговорност.“

4 Съображение 16 от посочения регламент уточнява:

„Настоящият регламент не трябва да възпира съдилищата в държавите членки да налагат [при]временни, включително [обезпечителни] мерки, в неотложни случаи, по отношение на лицата или имуществото, намиращо се в тази държава.“

5 Съображение 21 от същия регламент гласи:

„Признаването и изпълнението на решения, постановени в държава членка, се основава на принципа на взаимно доверие и основанията за непризнаване се ограничават до необходимия минимум.“

6 Съгласно съображение 33 от Регламент № 2201/2003:

„Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите на Хартата на основните права на Европейския съюз [прокламирана в Ница на 7 декември 2000 г. (ОВ C 364, стр. 1, наричана по-нататък „Хартата“)]. В частност, той желае да гарантира зачитането на основните права на детето, както са предвидени в член 24 [от Хартата.]“

7 Член 2 от Регламента предвижда:

„За целите на настоящия регламент:

[…]

4. терминът „решение“ означава решение за развод [фактическа раздяла или унищожаване на брака], както и решение, което е свързано с родителската отговорност, което е постановено от съда на държава членка, както и да може да се нарече решението, включително [„решение“, „присъда“ или „определение“];

[…]

11. терминът „неправомерно отвеждане или задържане“ означава или отвеждането, или задържането на детето, при което:

а) това се осъществява в нарушение на правото на упражняване на родителски права, придобито по силата на [съдебно] решение или по силата на закона, или по споразумение, [пораждащо правни последици] по силата на правото на държавата членка, в която детето обичайно пребивава непосредствено преди отвеждането или задържането;

и

б) при условие че по време на отвеждането или задържането правото на упражняване на родителски права е било ефективно упражнявано съвместно или поотделно или би било упражнявано по този начин, ако не е било извършено отвеждането или задържането. Приема се, че родителските права се упражняват съвместно, когато по силата на решение или поради действието на закона единият носител на родителската отговорност не може да вземе решение за мястото на пребиваване на детето без съгласието на другия носител на родителската отговорност.“

8 Член 8, параграф 1 от посочения регламент гласи:

„Съдилищата на държава членка са компетентни по делата, свързани с родителската отговорност за детето, ако детето има обичайно местопребиваване в тази държава членка по времето, когато съдът е сезиран.“

9 Член 20 от същия регламент, озаглавен „[Привременни], включително [обезпечителни] мерки“, гласи:

„1. В неотложни случаи разпоредбите на настоящия регламент не са пречка за съдилищата в държава членка да постановяват такива [при]временни, включително [обезпечителни] мерки по отношение на лица или имущество в тази държава членка, каквито са предвидени в нейното законодателство, дори ако, по силата на настоящия регламент, съдът в друга държава членка е компетентен да разглежда делото по същество.

2. Мерките по смисъла на параграф 1 спират да се прилагат, когато съдът на държавата членка, който е компетентен по съществото на делото съгласно настоящия регламент, е взел мерките, които смята за подходящи.“

10 В член 21, параграфи 1 и 3 от Регламент № 2201/2003 се предвижда:

„1. Решение, постановено в една държава членка, се признава в друга държава членка без изискване за специални процесуални действия.

[…]

3. Без да се засягат разпоредбите на раздел 4 от настоящата глава, всяко заинтересовано лице може, в съответствие с процедурите, предвидени в раздел 2 от настоящата глава, да подаде искане решението да бъде или да не бъде признато.“

*Хагската конвенция от 1980 г.*

11 Член 12 от Хагската конвенция от 25 октомври 1980 година за гражданските аспекти на международното отвличане на деца (наричана по-нататък „Хагската конвенция от 1980 г.“) гласи:

„Когато детето е било незаконно [отведено] или задържано по смисъла на чл. 3 и от датата на подаване на молбата пред съдебния или административния орган

на договарящата държава, в която се намира детето, е изтекъл период от време, по-малък от една година от датата на незаконното [отвеждане] или задържане, съответният орган разпорежда незабавното връщане на детето.

Съдебният или административният орган, дори ако е сезиран след изтичане на периода от една година, посочен в предходната алинея, следва да разпореди връщането на детето, освен ако не се установи, че то се е приспособило към новата си среда.

Когато съдебният или административният орган на замолената държава има основание да счита, че детето е било отведено в друга държава, той може да спре производството или да отхвърли молбата за връщане на детето.“

12 Текстът на член 13 от Хагската конвенция от 1980 г. е следният:

„Независимо от разпоредбите на предходния член съдебният или административният орган на замолената държава не е задължен да разпореди връщането на детето, ако лицето, институцията или организацията, които се противопоставят на неговото връщане, установят, че:

a) лицето, институцията или организацията, натоварени с грижата за детето, не са упражнявали ефективно родителските права по време на [отвеждането] или задържането или са дали своето съгласие, или впоследствие са приели [отвеждането] или задържането; или

b) съществува сериозна опасност връщането на детето, да го изложи на заплаха от психическо или физическо увреждане или по всякакъв друг начин да го постави в неблагоприятна ситуация.

Съдебният или административният орган може също да откаже да разпореди връщането на детето, ако установи, че детето се противопоставя на връщането и е достигнало възраст и степен на зрялост, при които е уместно да се вземе под внимание и неговото мнение.

При преценка на обстоятелствата, посочени в този член, съдебните или административните органи следва да вземат под внимание информацията за социалното положение на детето, предоставена от централния орган или от друг компетентен орган по обичайното местопребиваване на детето.“

*Национална правна уредба*

13 По силата на член 411, параграфи 1 и 3 от Гражданския процесуален кодекс (Zakon o pravdnem postopku):

„1. В хода на производството по спорове, свързани с брачни отношения, и по спорове в отношенията между родителите и децата, по предложение на една от страните или служебно, съдът може да постанови привременно решение относно упражняването на родителските права и издръжката на общите деца, както и привременни мерки за отнемане или ограничаване на правото на лични контакти или във връзка с правилата за упражняване на правото на лични контакти.

[…]

3. Привременното решение, посочено в предходните параграфи, се постановява съгласно разпоредбите на закона, който урежда обезпечителните мерки.“

14 Съгласно член 272, параграф 1 от Закона за изпълнителното производство и обезпечителните мерки (Zakon o izvršbi in zavarovanju, наричан по-нататък „ZIZ“):

„Съдът постановява привременно решение за обезпечаване на непарични притезания, ако кредиторът установи по убедителен начин, че притезанието съществува или ще възникне спрямо длъжника. Кредиторът трябва да установи по убедителен начин […], че решението е необходимо, че с него се предотвратява прилагането на принудителни действия или настъпването на трудно поправима вреда […].“

15 Член 267 от ZIZ гласи:

„Привременно решение може да бъде постановено преди откриването, по време, както и след приключване на съдебното производство до настъпване на изпълнението.“

16 По силата на член 278, параграф 2 от ZIZ:

„По предложение и на длъжника съдът прекратява производството и отменя извършените действия, ако обстоятелствата, поради които привременната мярка е била постановена, впоследствие са се променили и тя вече не е необходима.“

17 Член 105, параграф 3 от Закона за брака и семейните отношения (Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih) гласи:

„Ако и с помощта на социалната служба родителите не успеят да постигнат съгласие относно правото на упражняване на родителските права и възпитанието на децата, по искане на единия или на двамата родители с решение съдът постановява правото на упражняване на родителските права по отношение на всички деца да бъде поверено на единия родител или, по отношение на някои от децата — на единия, а по отношение на останалите — на другия родител. Съдът може и служебно да реши правото на упражняване на родителските права по отношение на всички или на някои от децата да бъде поверено на трети лица […].“

**Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси**

18 Г-жа Detiček, словенска гражданка, и г-н Sgueglia, съпрузи в процес на развод, пребивават в Рим (Италия) в продължение на 25 години. Дъщеря им Antonella е родена на 6 септември 1997 г.

19 На 25 юли 2007 г. компетентният съд в Тиволи (Италия) (наричан по-нататък „съдът в Тиволи“), сезиран от съпрузите Detiček и Sgueglia с иск за развод, който се отнася и до правото на упражняване на родителските права над Antonella, временно поверява правото на изключително упражняване на родителските права спрямо нея на г-н Sgueglia и постановява временното ѝ настаняване в приюта на калазанцийските монахини в Рим.

20 Същия ден г-жа Detiček отпътува от Италия заедно с дъщеря си Antonella към град Zgornje Poljčane в Словения, където понастоящем все още живеят.

21 С решение от 22 ноември 2007 г. на okrožno sodišče v Mariboru (окръжен съд, Марибор) (Словения), потвърдено с решение на Vrhovno sodišče (Върховен съд) (Словения) от 2 октомври 2008 г., определението на съда в Тиволи от 25 юли 2007 г. е обявено за подлежащо на изпълнение на територията на Република Словения.

22 На основание посоченото решение на Vrhovno sodišče, okrajno sodišče v Slovenski Bistrici (районен съд, Словенска Бистрица) е сезиран с изпълнителното производство, в резултат от което детето да се върне на г-н Sgueglia и да бъде настанено в посочения по-горе приют. С определение от 2 февруари 2009 г. обаче посоченият съд спира това изпълнително производство до окончателното приключване на главното производство.

23 На 28 ноември 2008 г. г-жа Detiček сезира okrožno sodišče v Mariboru за постановяването на привременна и обезпечителна мярка, с която да ѝ бъде предоставено правото да упражнява родителските права над детето.

24 С определение от 9 декември 2008 г. този съд уважава искането на г-жа Detiček и временно ѝ предоставя правото да упражнява родителските права над Antonella. Решението се основава на член 20 от Регламент № 2201/2003 във връзка с член 13 от Хагската конвенция от 1980 г., като съдът се мотивира с промяна в обстоятелствата и с интересите на детето.

25 В това отношение той приема, че Antonella се е интегрирала в социалното си обкръжение в Словения. Връщането в Италия с принудително настаняване в приют щяло да е в разрез с нейното благосъстояние, тъй като би ѝ нанесло непоправима физическа и психическа травма. Освен това пред съда в Словения Antonella изразила желание да остане при майка си.

26 Г-н Sgueglia подава жалба срещу посоченото определение до същия съд, който я отхвърля с определение по обезпечителните мерки от 29 юни 2009 г.

27 Г-н Sgueglia обжалва последното определение пред Višje sodišče v Mariboru (апелативен съд, Марибор) (Словения).

28 При тези условия Višje sodišče v Mariboru решава да спре производството и да постави на Съда следните два преюдициални въпроса:

„1) Съд от Република Словения (държава членка на [Европейския съюз]) компетентен ли е по силата на член 20 от Регламент [№ 2201/2003] да постанови обезпечителни мерки, когато съд от друга държава членка, който по силата на посочения регламент е компетентен да разгледа делото по същество, вече е постановил обезпечителна мярка, обявена за подлежаща на изпълнение в Република Словения?

При положителен отговор на този въпрос:

2) Може ли в приложение на националното право (при положение че член 20 от Регламент [№ 2201/2003] дава възможност за това) словенски съд да постанови обезпечителна мярка на основание член 20 от Регламент [№ 2201/2003], с която се изменя или отменя приета от компетентен по силата на Регламент [№ 2201/2003] да разгледа делото по същество съд от друга държава членка окончателна и подлежаща на изпълнение обезпечителна мярка?“

**По спешното производство**

29 Višje sodišče v Mariboru прави искане настоящото преюдициално запитване да се разгледа по реда на спешното производство, предвидено в член 104б от Процедурния правилник.

30 Запитващата юрисдикция мотивира искането със съществуването на подлежащо на изпълнение съдебно решение за налагане на обезпечителни мерки, постановено от италианския съд, с което правото на упражняване на родителските права над детето е поверено на бащата, и на съдебно решение за налагане на обезпечителни мерки в противоположен смисъл, постановено от словенски съд, с което правото на упражняване на родителските права над детето е поверено на майката. Тя констатира и необходимостта от бързи действия, тъй като късното решение би било в разрез с интересите на детето и би могло да доведе до непоправимо разстройство на отношенията между дъщерята и нейния баща. Накрая, тази юрисдикция упоменава, че привременният характер на постановената обезпечителна мярка относно упражняването на родителските права над детето сам по себе си налага спешната намеса на Съда, за да не продължава състоянието на правна несигурност.

31 На 27 октомври 2009 г. след изслушване на генералния адвокат трети състав на Съда решава да уважи искането на запитващата юрисдикция за разглеждане на преюдициалното запитване по реда на спешното производство.

**По преюдициалните въпроси**

32 С двата въпроса, които следва да се разгледат едновременно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 20 от Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че позволява на съд от държава членка да постанови привременна мярка по дело, свързано с родителска отговорност, с която правото да се упражняват родителските права над детето, което се намира на територията на тази държава членка, се предоставя на един от родителите му, когато съд на друга държава членка, който по силата на посочения регламент е компетентен да разгледа по същество спора относно правото на упражняване на родителските права над това дете, вече е постановил решение, с което временно правото на упражняване на родителските права над детето

е поверено на другия родител, и когато това решение е обявено за подлежащо на изпълнение на територията на първата държава членка.

33 Съгласно постоянната съдебна практика при тълкуването на разпоредба на общностното право следва да се вземат предвид не само съдържанието и контекстът ѝ, но и целите на правната уредба, от която тя е част (в този смисъл вж. по-специално Решение от 18 май 2000 г. по дело KVS International, C-301/98, Recueil, стр. I-3583, точка 21, Решение от 23 ноември 2006 г. по дело ZVK, C-300/05, Recueil, стр. I-11169, точка 15 и Решение от 22 октомври 2009 г. по дело Bogiatzi (съпругата Ventouras), C-301/08, Сборник, стр. I-10185, точка 39).

34 От добре установената съдебна практика освен това е видно, че държавите членки са длъжни не само да тълкуват националното си право по начин, който да съответства на общностното право, но и да не допускат да се основават на тълкуване на текст от вторичното право, което би влязло в конфликт с основните права, защитавани от общностния правен ред, или с останалите общи принципи на общностното право (вж. в този смисъл Решение от 6 ноември 2003 г. по дело Lindqvist, C-101/01, Recueil, стр. I-12971, точка 87, както и от 26 юни 2007 г. по дело Ordre des barreaux francophones et germanophone и др., C-305/05, Сборник, стр. I-5305, точка 28).

35 В самото начало следва да се отбележи, че съгласно съображение 12 от Регламент № 2201/2003 основанията за определяне на компетентността по делата, свързани с родителска отговорност, установени с този регламент, са оформени в светлината на най-добрия интерес на детето, и особено на критерия на близостта.

36 По силата на член 8 от Регламент № 2201/2003 компетентността по делата, свързани с родителска отговорност, се предоставя, на първо място, на съдилищата на държавата членка по обичайното пребиваване на детето към момента на сезиране на съда. Действително предвид географската им близост тези съдилища обикновено са в най-подходяща позиция да преценят мерките, които да се постановят в интерес на детето.

37 В случая от акта за преюдициално запитване, както и от определението на okrožno sodišče v Mariboru от 9 декември 2008 г., е видно, че в съответствие с посочения член 8 съдът в Тиволи е компетентен да разгледа по същество всеки въпрос по спора в главното производство, свързан с родителската отговорност.

38 Член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003 предвижда обаче, че при определени условия съдилищата в държавата членка, където се намира детето, могат да постановяват привременни или обезпечителни мерки, предвидени в нейното законодателство, дори ако по силата на Регламента съдът в друга държава членка е компетентен да разгледа делото по същество. Доколкото посочената разпоредба представлява изключение от предвидената в Регламента система за установяване на компетентността, тя трябва да се тълкува стриктно.

39 Както личи от самия текст на член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, посочените в тази разпоредба съдилища могат да постановяват подобни привременни или обезпечителни мерки само при наличие на три кумулативни условия, а именно съответните мерки трябва да са неотложни, да са постановени по отношение на лица или имущество, които се намират в държавата членка, където тези съдилища заседават, и да са с временен характер (вж. в този смисъл Решение от 2 април 2009 г. по дело A, C-523/07, Сборник, стр. I-2805, точка 47).

40 При това положение при неизпълнение на някое от тези три условия разглежданата мярка не може да попадне под действието на член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003.

41 На първо място, следва да се разгледа условието за неотложност.

42 При положение че член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003 оправомощава съд, който не е компетентен да разгледа делото по същество, да постанови по изключение привременна мярка относно родителската отговорност, трябва да се счита, че понятието за неотложност, свързано с тази разпоредба, се отнася

едновременно до положението, в което се намира детето, и до невъзможността искането относно родителската отговорност на практика да бъде отнесено до компетентния да разгледа делото по същество съд.

43 От акта за преюдициално запитване е видно, че в определението си от 9 декември 2009 г. okrožno sodišče v Mariboru установява наличието на неотложен случай по смисъла на член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, имайки предвид промяната в обстоятелствата, настъпила след постановената от съда в Тиволи привременна мярка във връзка с родителската отговорност, с която изключителното право да се упражняват родителски права над детето е поверена на неговия баща. Тази промяна в обстоятелствата се дължала на настъпилата междувременно интеграция на детето в обкръжението, в което и понастоящем живеело в Словения. При тези условия okrožno sodišče v Mariboru счита, че връщането на детето в Италия след изпълнение на определението на съда в Тиволи би го поставило в положение, което сериозно може да навреди на благосъстоянието му.

44 Посочените от okrožno sodišče v Mariboru обстоятелства обаче не дават основание да се констатира неотложност по смисъла на член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003.

45 Всъщност, първо, признаването на положение на неотложност в случай като настоящия би влязло в разрез с принципа за взаимно признаване на съдебни решения, постановени в държавите членки, който е установен с Регламент № 2201/2003 и, видно от съображение 21 от посочения регламент, който на свой ред се основава на принципа на взаимно доверие между държавите членки.

46 Сред нормите, в които са закрепени посочените в предходната точка принципи, следва по-специално да се упоменат член 28, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, съгласно който решение относно упражняването на родителската отговорност, постановено в държавата членка на произход, на чиято територия то подлежи на изпълнение, по принцип трябва да се приведе в изпълнение в замолената държава членка, както и нормата на член 31, параграф 3 от този

регламент, която във всички случаи забранява преразглеждането по същество на съдебно решение, чието изпълнение е било поискано.

47 В настоящия случай обаче компетентният да разгледа делото по същество съд, а именно съдът в Тиволи, постановява привременно решение по дело, свързано с родителска отговорност, и това решение е обявено за подлежащо на изпълнение в Словения. Ако за да се оправомощи — на основание на член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003 — некомпетентен да разглежда делото по същество съд да постанови привременна мярка — за изменение на мярката по дело, свързано с родителската отговорност, постановена от компетентния да разглежда делото по същество съд — е достатъчна промяна в обстоятелствата, настъпила в резултат от постепенен процес като интегрирането на детето в ново обкръжение, то евентуалната бавност на производството по изпълнение в замолената държава членка би допринесла да се създадат условия, които да позволят на първия съд да не допусне изпълнение на обявеното за подлежащо на изпълнение съдебно решение. Това тълкуване на посочената разпоредба би разклатило самите устои на Регламента.

48 Второ, следва да се отбележи, че в настоящия случай промяната в положението на детето е резултат от неправомерното му отвеждане по смисъла на член 2, параграф 11 от Регламент № 2201/2003. Привременната мярка, постановена от okrožno sodišče v Mariboru, всъщност се основава не само на член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, а и на член 13 от Хагската конвенция от 1980 г., която се прилага само в случай на неправомерно отвеждане или задържане.

49 Ето защо признаването на положение на неотложност в случай като настоящия би влязло в разрез с целта на Регламент № 2201/2003 да възпира неправомерното отвеждане или задържане на деца между държавите членки (вж. в този смисъл Решение от 11 юли 2008 г. по дело Rinau, C-195/08 PPU, Сборник, стр. I-5271, точка 52). Всъщност да се допусне възможност за постановяването на мярка, свързана с промяна в родителската отговорност на основание член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, би означавало — като се утвърди фактическо положение, произтичащо от неправомерно поведение — да се укрепи позицията на родителя, отговорен за неправомерното отвеждане.

50 По-нататък, видно от самия текст на член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, привременните мерки трябва да се вземат по отношение на лица в държавата членка, където заседават компетентните да постановяват такива мерки съдилища.

51 Привременна мярка по дела, свързани с родителската отговорност, с която се променя правото на упражняване на родителските права над детето, се постановява не само по отношение на самото дете, а и по отношение на родителя, на когото правото на упражняване на родителски права над детето е новоповерено, както и по отношение на другия родител, който в резултат от постановяването на тази мярка се оказва лишен от правото да упражнява родителски права.

52 В случая е безспорно, че едно от лицата, по отношение на които е постановена тази мярка, а именно бащата, пребивава в друга държава членка, и по нищо не личи той да присъства в държавата членка, в която съдът претендира за компетентност на основание член 20, параграф 1 от Регламент № 2201/2003.

53 Накрая, предходните съображения се потвърждават от изискванията, произтичащи от съображение 33 от Регламент № 2201/2003, съгласно което Регламентът зачита основните права и спазва принципите на Хартата, като по-специално гарантира зачитането на основните права на детето, както са предвидени в член 24 от нея.

54 Следва да се отбележи, че едно от тези основни права на детето е предвиденото в член 24, параграф 3 от Хартата да се поддържат лични отношения и преки контакти с двамата родители, чието спазване безспорно се преплита с най-добрия интерес на всяко дете.

55 Член 20 от Регламент № 2201/2003 не би могъл да се тълкува в нарушение на това основно право.

56 В това отношение се налага констатацията, че неправомерното отвеждане на детето в резултат от решение, взето едностранно от единия родител, най-често лишава детето от възможност редовно да поддържа лични отношения и преки контакти с другия родител.

57 При това положение член 20 от Регламент № 2201/2003 не би могъл да се тълкува по начин, който да го превърне в инструмент, обслужващ родителя, отвел неправомерно детето, за да се продължи създаденото от противоправното му поведение фактическо положение или да се узаконят последиците от това поведение.

58 Действително съгласно член 24, параграф 3 от Хартата е възможно основното право на детето редовно да поддържа лични отношения и преки контакти с двамата си родители да се изключи, ако този най-добър интерес се окаже в разрез с друг интерес на детето.

59 При това положение следва да се приеме, че мярка, която препятства редовното поддържане на лични отношения и преки контакти с двамата родители, би могла да се обоснове само от друг интерес на детето, който по интензитета си да има предимство пред интереса, свързан с посоченото основно право.

60 Все пак в рамките на производството пред съда, компетентен по силата на разпоредбите на Регламент № 2201/2003 да разгледа делото по същество, трябва по принцип да се направи уравновесена и разумна преценка на всички налични интереси, която да се основава на обективни съображения, свързани с личността на самото дете и със социалното му обкръжение.

61 Предвид всички изложени по-горе съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 20 от Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че при обстоятелства като тези по главното производство той не позволява съд от държава членка да постанови привременна мярка по дело,

свързано с родителска отговорност, с която правото да се упражняват родителски права над дете, което се намира на територията на тази държава членка, се поверява на единия от неговите родители, когато съд от друга държава членка, компетентен по силата на посочения регламент да разгледа по същество спора относно правото да се упражняват родителски права над детето, вече е постановил решение, с което правото да се упражняват родителски права над това дете временно е поверено на другия родител, и когато това решение е обявено за подлежащо на изпълнение на територията на първата държава членка.

**По съдебните разноски**

62 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

**Член 20 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000, трябва да се тълкува в смисъл, че при обстоятелства като тези по главното производство той не позволява съд от държава членка да постанови привременна мярка по дело,**

**свързано с родителска отговорност, с която правото да се упражняват родителски права над дете, което се намира на територията на тази държава членка, се поверява на единия от неговите родители, когато съд от друга държава членка, компетентен по силата на посочения регламент да разгледа по същество спора относно правото да се упражняват родителски права над детето, вече е постановил решение, с което правото да се упражняват родителски права над това дете временно е поверено на другия родител, и когато това решение е обявено за подлежащо на изпълнение на територията на първата държава членка.**

Подписи